

Enoplognatha oelandica

Marmorklotsspindel

Spindeldjur, Spindlar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Starkt hotad (EN)
B2ab(iii)

Klass: Arachnida (spindeldjur), **Ordning:** Araneae (spindlar), **Familj:** Theridiidae (klotspindlar), **Släkte:** *Enoplognatha*, **Art:** *Enoplognatha oelandica* - marmorklotsspindel (Thorell, 1875) **Synonymer:** *dynklotsspindel*, *Steatoda oelandica* Thorell, 1875

Kännetecken

Den är en ganska liten klotspindel, 2,5–5 mm. Arten skiljs från närstående arter på kopulationsorganen, bra avbildade i Roberts, 1995 och Almquist, 2005. Äldre litteratur har ofta blandat ihop den med andra arter. Den är ursprungligen beskriven från spindlar funna på Öland.

Utbredning och status

I Sverige funnen i sydöstra Götaland (Skåne, Öland). Den är även rapporterad från Tyskland, Polen, England, Schweiz, Ryssland, Ukraina och Azerbadjan. Den är i alla länder sällsynt. Arten är rödlistad i Tyskland och i England.

Ekologi

Förekomsterna är inskränkta till öppna, soliga och sandiga lokaler, nästan alltid sanddyner. Flertalet fynd är från kustlokaler med vissa undantag, exempelvis i Skåne. I England är den även funnen på sandiga hedmarker. De flesta kända lokaler är inlandssanddyner. Den verkar vara gynnad av måttligt tramp av t ex kreatur. Den bygger den ett tredimensionellt nät bland gles dynvegetation. Hanar och honor påträffas på våren och sommaren.

Hot

Igenväxning eller plantering på sanddyner. Många av de lokaler från vilka arten är känd är idag igenvuxna eller har t o m planterats med tall eller andra växter.

Åtgärder

Sanddyner längs kusten och framför allt i inlandet måste hållas öppna.

Litteratur

- Almquist, S. 2005. Swedish *Araneae*, part. 1. *Insect Systematics & Evolution Suppl.* 62: 1-284.
- Braun, R. 1969. Zur Autökologie und Phänologie der Spinnen (Araneida) des Naturschutzgebietes "Manzer Sand". *Mainzer naturwissenschaftliches Archiv* 8: 1-407.
- Merrett, P. 1991. *Enoplognatha oelandica*. I: Bratton, J. H. (ed.). *British Red Data Books: 3. Invertebrates other than Insects*: 188-189. Joint Nature Conservation Committee. Peterborough.
- Roberts, M. J. 1995. Spiders of Britain & Northern Europe. Collins Field guide. HarperCollins.
- Tullgren, A. 1949. Bidrag till kännedom om den svenska spindelfaunan. III. *Entomologisk Tidskrift* 70: 33-64.
- Wiehle, H. 1937. Spinnentiere oder Arachnoidea. 26. Familie: *Theridiidae* oder Haubennetzspinnen (Kugelspinnen). *Tierwelt Deutschland* 33: 119-222.

Författare

Lars J. Jonsson 1997. Rev. Lars J. Jonsson 2002. © ArtDatabanken, SLU 2007.